

10. Színházi Olimpia *10th Theatre Olympics*

PROGRAMFÜZET

A 10. Nemzetközi Színházi Olimpia és
a Színház- és Filmművészeti Egyetem
közös szakmai programjai

OLYMPICS

10

10. Színházi Olimpia

10th Theatre Olympics

TARTALOM

MEGTEKINTHETŐ

2023.03.31.–2023.11.30.

**„A SZINÉSZ UTAIN VIRÁG S TÖVIS TEREM.”
MAGYAR NYELVŰ SZÍNJÁTSZÁS PETŐFI KORÁBAN, 1823–1849**

BAJOR GIZI SZÍNÉSZMÚZEUM

4

MEGTEKINTHETŐ

2023.04.16.–2023.07.01.

MADÁCH200, AZ OSZMI INSTALLÁCIÓJA

A NEMZETI SZÍNHÁZ ELSŐ EMELETI ELŐCSARNOKA

5

ÁPRILIS 16

VASÁRNAP, 20:30

TEODÓROSZ TERZOPULOSZ: DIONÜSZOSZ VISSZATÉRÉSÉRE

Könyvbemutató a szerző részvételével.

NEMZETI SZÍNHÁZ, NAGYSZÍNPAD

6

ÁPRILIS 18

VASÁRNAP, 20:30

A SZÍNHÁZI OLIMPIA GONDOLKODÁSMÓDJA ÉS EGYÜTTMŰKÖDÉSEI

Teodórosz Terzopulosz és Suzuki Tadashi beszélgetése.

NEMZETI SZÍNHÁZ, GOBBI HILDA TEREM

7

MEGTEKINTHETŐ

2023.04.20.–2023.06.25.

LÁTVÁNYTÉR – 15 ÉV

Megnyitó: 2023. április 20. (csütörtök), 17:00 óra

PESTI VIGADÓ, VIGADÓ GALÉRIA V. ÉS VI. EMELETI KIÁLLÍTÓTERMEK

8

ÁPRILIS 22

SZOMBAT, 20:30

SUZUKI TADASHI: A TESTBEN ÉLŐ KULTÚRA

Könyvbemutató a szerző részvételével.

NEMZETI SZÍNHÁZ, ELSŐ EMELETI ELŐCSARNOK

9

ÁPRILIS 23.

VASÁRNAP, 18:00

EGYETEMES ÉRTÉKREND A KORTÁRS SZÍNHÁZBAN: SUZUKI TADASHI A TOGA-BAN SCOT SZIMPÓZIUM DEMONSTRÁCIÓVAL

NEMZETI SZÍNHÁZ, KASZÁS ATTILA TEREM

10

ÁPRILIS 29.

SZOMBAT, 14:00

SZÍNHÁZSZOCIOLÓGIA WORKSHOP

NEMZETI SZÍNHÁZ, KASZÁS ATTILA TEREM

11

MÁJUS 2-7.

WORKSHOP

SZÍNHÁZ- ÉS FILMMŰVÉSZETI EGYETEM

12

MÁJUS 8.

HÉTFŐ, 17:00

BESZÉLGETÉSEK A MEXIKÓI KORTÁRS SZÍNHÁZRÓL

NEMZETI SZÍNHÁZ, KASZÁS ATTILA TEREM

13

MÁJUS 20.

SZOMBAT, 18:00

EUGENIO BARBA – NICOLA SAVARESE: A SZÍNHÁZ ÖT KONTINENSE – TÉNYEK ÉS LEGENDÁK A SZINÉSZ MATERIÁLIS KULTÚRÁJÁRÓL

NEMZETI SZÍNHÁZ, ELSŐ EMELETI ELŐCSARNOK

14

MÁJUS 23.

KEDD, 15:00

SZÍNHÁZPEDAGÓGIA ÉS SZÍNHÁZI NEVELÉS WORKSHOP

NEMZETI SZÍNHÁZ, KASZÁS ATTILA TEREM

15

JÚNIUS 9.

PÉNTEK, 14:00

ANTROPOCÉN SZÍNHÁZMŰHELY. NYITÁNY

NEMZETI SZÍNHÁZ, KASZÁS ATTILA TEREM

16

JÚNIUS 10.

SZOMBAT, 17:00

RÁHANGOLÓ BESZÉLGETÉS TIBETI ELŐADÓMŰVÉSZETI INTÉZET (TIPA) VEZETŐIVEL

NEMZETI SZÍNHÁZ, ELSŐ EMELETI ELŐCSARNOK

17

„A SZINÉSZ UTAIN VIRÁG S TÖVIS TEREM.”

MAGYAR NYELVŰ SZÍNJÁT SZÁS PETŐFI KORÁBAN, 1823–1849

**Bajor Gizi Színészmúzeum
(1124 Budapest, Stromfeld Aurél út 16.)**

**Megtekinthető:
2023. március 31. – 2023. november 30.**

Petőfi élete során ő maga is több színházi szerepben kipróbálta magát: volt színlapki-hordó és mindenek a Pesti Magyar Színházban, karakterszínész, kardalos különböző vándortársulatokban, fellépett barátja, Egressy Gábor jutalomjátékán. Fordított és írt drámát, szavalta saját verseit.

A kiállításban bemutatjuk a magyar színházi élet 19. század első felére jellemző szerkezetét, a reformkor politikai célkitűzéseit segítő kezdeményezéseit, a színháztípusokat, szerepköröket, a játszóhelyeket, a társulatok színpadtechnikai lehetőségeit, az ekkor használt gesztusnyelvet, a színészek társadalmi megítélését. Petőfi vonatkozó verseit is megidézzük.

Bemutatjuk az 1823–1849 között országszerte működő színházakat és előzményeiket is. A társadalmi pártolás hiánya miatt a vándorszínészet alapvető ekkor Magyarországon. Jókai Mór nagyszerű regénye, az És mégis mozog a föld alapvetően erről szól. A színészek arra kényszerültek, akik elsősorban a nemesség pártfogására számíthattak volna, hogy a közönséget lakóhelyén, az ország- vagy megyegyűléseken és a vásárokon keressék fel. A vándorszínészi lét utóbb a magyar filmeknek köszönhetően (Déryné, Liliomfi) idealizált módon él az emlékezetben. A magyar színházi élet e korai korszakáról igyekszünk valós képet felrajzolni.

Petőfi saját színpadi művét, Shakespeare fordítását színházi felvételek – alakjának utóéletét a korszakhoz kapcsolódó néhány filmrészlet teszi láthatóvá.

A látogatók fölléphetnek a korabeli színpadra, fölpróbálhatják a reformkori jelmezeket, működésbe hozhatják a színpadi hangeffektusokat keltő eszközöket. Az utolsó terem a vándorszínészek életmódját teszi átélhetővé.

MADÁCH200, AZ OSZMI INSTALLÁCIÓJA

**Nemzeti Színház első emeleti előcsarnoka
(1095 Budapest, Bajor Gizi park 1.)**

**Megtekinthető:
2023. április 16. – 2023. július 1.**

Madách Imre kétszázadik születésnapja kapcsán az Országos Színháztörténeti Múzeum és Intézet – saját gyűjteményeinek felvételeiből, dokumentumaiból és fényképeiből – tizenöt monitoron kínál összeállítást. Formaként pedig Mira János Jászai-díjas díszlettervező látványterve ad színházi keretet – mint önálló installáció – a Nemzeti Színház első emeleti előcsarnokában. Szándékunk a színházi múltunk máig ható sugárzásának átsejtetése a kiállítás alagútján. A végighaladók beszálhatnak a Tragédia múltján át a jelenbe, az egykori szereplőkkel.

TEODÓROSZ TERZOPULOSZ: DIONÜSZOSZ VISSZATÉRÉSÉRE

Könyvbemutató a szerző részvételével.

**Nemzeti Színház, Nagyszínpad
(1095 Budapest, Bajor Gizi park 1.)**

2023. április 16. (vasárnap), 20:30 óra

2015-ben publikált könyve, a Dionüszosz visszatérése a rendező és színészei által kidolgozott tréningek érzékletes, ám ugyanakkor egzakt leírása. A felfedezésekben bővelkedő műhelymunka bemutatása kapcsán olyan elemi fogalmakra fókuszál, mint a „lélegzet”, az „energia” és az „idő”, melyek Terzopulosz számára a színész fizikai és szcenikai jelenlétének sarokpontjai. Mindenekelőtt a gyakorlati munkára és a próbákra összpontosítva ismerteti meg az olvasót a egyedülálló színészképzési módszerével.

A könyvbemutató további résztvevői Kozma András (fordító), valamint Antal Zsolt (a könyvet kiadó Színház- és Filmművészeti Egyetem rektorhelyettese, a Németh Antal Drámaelméleti Intézet intézetvezetője).

A SZÍNHÁZI OLIMPIA GONDOLKODÁSMÓDJA ÉS EGYÜTTMŰKÖDÉSEI

Teodórosz Terzopulosz és Suzuki Tadashi beszélgetése.

**Nemzeti Színház, Gobbi Hilda Terem
(1095 Budapest, Bajor Gizi park 1.)**

2023. április 18. (kedd), 19:00 óra

A 10. Színházi Olimpia szervezői nagy örömmel mutatják be Teodórosz Terzopulosz és Suzuki Tadashi, a Színházi Olimpia alapítóinak párbeszédét. Az eseményre a két neves színházi rendező magyar fordításban megjelent könyveinek kiadása alkalmából kerül sor.

Teodórosz Terzopulosz: Dionüszosz visszatérése és Suzuki Tadashi: A testben élő kultúra könyvei a Nemzeti Színház és a Színház és Filmművészeti Egyetem közös gondozásában jelennek meg.

LÁTVÁNYTÉR – 15 ÉV

**Pesti Vigadó, Vigadó Galéria V. és VI. emeleti kiállítótermek
(1051 Budapest, Vigadó tér 2.)**

Megnyitó:

2023. április 20. (csütörtök), 17:00 óra

Megtekinthető:

2023. április 20 – június 25.

Első LÁTVÁNYTÉR kiállítást 2010-ben az elmúlt két év produkcióiból válogatva rendezték meg, felismerve a hiányt, hogy bár munkájuk nélkül nem jönnének létre az előadások, nem születne meg a színpadon az a bizonyos „varázslat”, a nagyközönség előtt nevük és munkájuk mégis leginkább ismeretlen. A 2010 óta évente megrendezett összegző tárlatok sokat tettek és tesznek a szakma láthatóságért, elismertségéért. A Színházi Olimpia keretében megvalósuló kiállítás szervezői nyílt felhívással a teljes szakmát megszólították: a jelentkező tervezők maguk választják ki legkedvesebb produkcióikat az elmúlt 15 évből.

SUZUKI TADASHI: A TESTBEN ÉLŐ KULTÚRA

Könyvbemutató a szerző részvételével.

**Nemzeti Színház, első emeleti előcsarnok
(1095 Budapest, Bajor Gizi park 1.)**

2023. április 22. (szombat), 20:30 óra

Tadashi Suzuki, aki 1976-ban a világ egyik legnagyobb nemzetközi színházi központját hozta létre Japánban. Filozófiája és képzési rendszere nem korlátozódik csupán a hagyományos japán színházi műfajok, a kabuki és a nó értékeinek megőrzésére és megújítására, élénken rezonál a 20. századi nyugat-európai színházkultúra nyugtalanító kérdéseire is. E könyv írásai aktuálisabbak, mint valaha: Tadashi Suzuki hitvallása, mely Európa és Ázsia aktív szellemi dialógusának fenntartását célozza, alighanem az egyedül esélyes program a 21. századi színház művelői számára.

A könyvbemutató további résztvevői Jámbor József (fordító), Szász Zsolt (szerkesztő) valamint Antal Zsolt (a könyvet kiadó Színház- és Filmművészeti Egyetem rektorhelyettese, a Németh Antal Drámaelméleti Intézet intézetvezetője).

EGYETEMES ÉRTÉKREND A KORTÁRS SZÍNHÁZBAN: SUZUKI TADASHI A TOGA-BAN SCOT SZIMPÓZIUM DEMONSTRÁCIÓVAL

**Nemzeti Színház, Kaszás Attila Terem
(1095 Budapest, Bajor Gizi park 1.)**

2023. április 23. (vasárnap), 18:00 óra

A szimpózium a Suzuki Company of Toga (SCOT) közel 50 éves színházi munkássága köré szerveződik, különös tekintettel a Suzuki színésztreníng módszerre (SMAT). A esemény során megvizsgáljuk, hogyan és miért teremtett a SCOT egyetemes értékrendet a kortárs színház számára, amelynek a Színházi Olimpia egyik jelentős testet öltése.

SZÍNHÁZSZOCIOLÓGIA WORKSHOP

**Nemzeti Színház, Kaszás Attila Terem
(1095 Budapest, Bajor Gizi park 1.)**

2023. április 29. (szombat), 14:00-18:00

A workshop keretei között a hallgatói és kutatói munkák módszertani iránytűjeként szolgáló kérdőíveket szeretnénk megvitatni, az ezzel kapcsolatos módszertani problémákat, valamint a színházzsociológia kortárs elméleteit, az eddigi és legújabb kutatásokat tekintjük át nemzetközi szakemberekkel, hazai egyetemi oktatókkal és hallgatókkal. A workshop célja a magyarországi színházzsociológiai kutatások ösztönzése.

WORKSHOP

Színház- és Filmművészeti Egyetem

2023. május 2-7.

Ha nem Dionüszosz tiszteletére vonulnának fel gyalázatos fallikus himnuszot énekelve, akkor igen szégyenletes dolgot művelnének.

Hérakleitosz A tánc és a táncosok neve is khorosz, és ahol előadják: üres kör az agóra közepén. Orkhésztra: tánctér a rituális, nem narratív tánchoz.

Egy-egy mítoszbeli jelenetet énekelnek és táncolnak el, de nem meseszerűen felidézve, hanem valóban megélve, és ennek őserije mámorító hatással jár a körbe gyűlt szemlélőkre. A színész későbbi ötlet eredménye, Theszpisz találta ki, hogy pihentető szüneteket biztosítson a kar számára. A tragikhósz kecskének, vagy kecskének énekelt dal, nem tudni. Minden Dionüszoszért van. Minden Dionüszoszról szól! De mi maradt ebből? Először az ünnepet felejtettük el, azután az ünneplés módját. Maradtak a csodálatos szépségű irodalmi művek, és mindenekelőtt a színházi eszköztár. A szakrális művészet szabályai szerint működő tragédia lényege talán nem is a vallási témában, hanem a formák térbeli elrendezésében ragadható meg. Ennélfogva, mi a tragédia karának elrendezésére összpontosítunk.

BESZÉLGETÉSEK A MEXIKÓI KORTÁRS SZÍNHÁZRÓL

**Nemzeti Színház, Kaszás Attila Terem
(1095 Budapest, Bajor Gizi park 1.)**

2023. május 8. (hétfő), 17:00 óra

Résztevők: Luis de Tavira a Mexikói Nemzeti Színház alapítója, híres igazgatója, Aurora Cano a Mexikói Nemzeti Színház jelenlegi igazgatója, a mexikói kortárs drámaközpont DramaFest alapítója, Jesús Hernandez nemzetközileg elismer fénytervező (Moscow), Javier Valdivieso a Cervantes Intézet igazgatója.

EUGENIO BARBA – NICOLA SAVARESE: A SZÍNHÁZ ÖT KONTINENSE – TÉNYEK ÉS LEGENDÁK A SZÍNÉSZ MATERIÁLIS KULTÚRÁJÁRÓL

Könyvbemutató a szerző Eugenio Barba részvételével.

**Nemzeti Színház, Első emeleti előcsarnok
(1095 Budapest, Bajor Gizi park 1.)**

2023. május 20. (szombat), 18 :00 óra

A színház öt kontinense, ez állt a borítóján. „Ez valami útikönyv?” - kérdeztem. „Igen.” - volt a válasz. Éreztem, hogy dolgom lesz vele az elkövetkezendő években.

Az egyik fordítójaként jó szívvel ajánlhatom az olvasónak - legyen az akár laikus, akár szakma béli -, hogy fogadják vezetőjükké Eugenio Barbát és Nicola Savaresét ezen a különleges színházi turnén.- mondja Regős János a könyv egyik fordítója.

SZÍNHÁZPEDAGÓGIA ÉS SZÍNHÁZI NEVELÉS WORKSHOP

**Nemzeti Színház, Kaszás Attila Terem
(1095 Budapest, Bajor Gizi park 1.)**

2023. május 23. (kedd), 15:00-16:30

A Károli Gáspár Református Egyetem Színházpedagógia Kutatócsoportjának országos adatfelvétellel megvalósuló kutatása feltérképezte a terület aktuális állását 2023 tavaszán. Ennek az adatfelvételnek az első eredményeiről számolnak be a kutatócsoport tagjai és hasonlítják össze egy 10 évvel korábbi hasonló adatfelvétel eredményével.

Az elsősorban színházi és oktatási szakembereknek szóló beszámolót a kutatás különböző intézménytípusokhoz (kőszínházak, színházi nevelési társulatok és iskolai műhelyek) színházi műfajokhoz kapcsolódó további fókuszpontjainak bemutatása követi. Itt a színházpedagógiai gyakorlat különböző megközelítéseinek prezentálása mellett a területhez kapcsolódó fontos kutatási kérdések kerülnek megvitatásra.

ANTROPOCÉN SZÍNHÁZMŰHELY. NYITÁNY

**Nemzeti Színház, Kaszás Attila Terem
(1095 Budapest, Bajor Gizi park 1.)**

2023. június 9. (péntek), 14:00-18:00 óra

Hogyan, meddig tud az emberiség összhangban élni a környezettel csodálatos bolygónkon, a Földön? Hogyan épülnek be a különböző természeti értékek a mai jogi, művészeti, színházi életbe? Hogyan segítheti más művészeti ágak mellett a színház az ökoharmónia helyreállítását?

A tudomány és színház metszéspontjában zajló egynapos műhely keretében eszmecserébe kezdünk arról, milyen szerepet tölthet be a színház az antropocén korban. A résztvevőket arra kérjük, gondolják végig, milyen a személyes kapcsolatuk a vízzel, a fákkal, bolygónk teherbíró képességével, a művészi alkotómunkával és még számos más témával.

RÁHANGOLÓ BESZÉLGETÉS TIBETI ELŐADÓMŰVÉSZETI INTÉZET (TIPA) VEZETŐIVEL

**Nemzeti Színház, Első emeleti előcsarnok
(1095 Budapest, Bajor Gizi park 1.)**

2023. június 10. (szombat), 17:00 óra

A Tibeti Előadóművészeti Intézet (TIPA) az első olyan intézmény, amelynek feladata Tibet ősi és egyedülálló kultúrájának, gazdag zenei örökségének és más művészeti formáinak megőrzése és népszerűsítése. Az intézetet Őszentsége a 14. Dalai Láma alapította, amikor 1959 augusztusában Kalimpongba érkezett.